

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการสร้างและคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

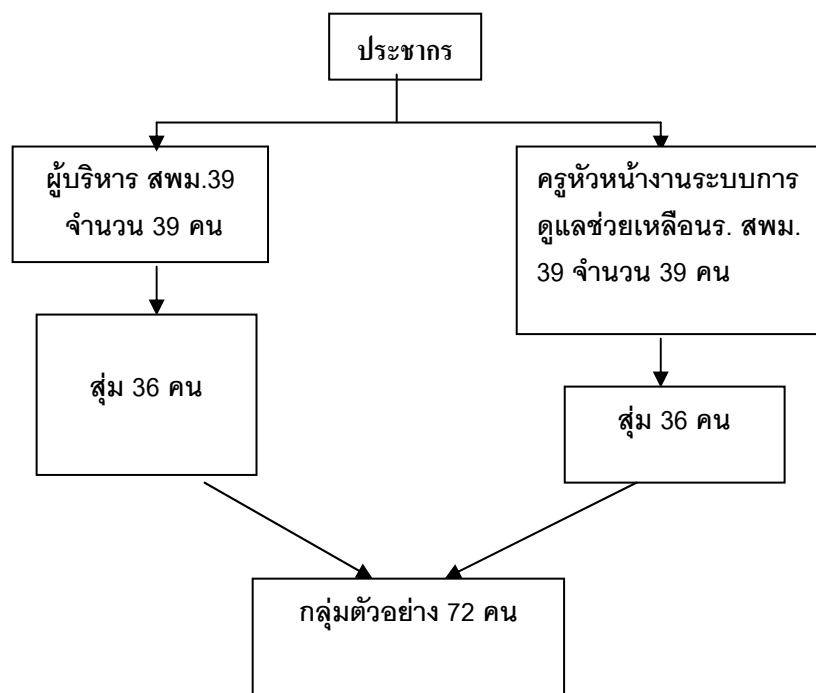
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำนวน 39 โรงเรียน จำนวน 39 คน และครูหัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน จำนวน 39 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรที่เชื่อถือได้ โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการสุ่มโรงเรียน ด้วยวิธีการใช้ ตารางเทียบหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, หน้า 607-610 อ้างถึงใน เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2539, หน้า135-137) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำนวน 36 โรงเรียน จำนวน 36 คน และครูหัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 36 โรงเรียน จำนวน 36 คน

การสุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ประชากร	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ผู้บริหารสถานศึกษา	39	36
2	ครูหัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	39	36
	รวม	78	72

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบวัดมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อสอบถามข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ที่ใช้สำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 48 ข้อ ที่ใช้สำรวจบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามมาตรฐานงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านต่อไปนี้

1. การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านผลผลิต
2. การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านกระบวนการ
3. การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านปัจจัย

โดยกำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 5
มาก	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 4
ปานกลาง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 3
น้อย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 2
น้อยที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 1

วิธีดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามและนำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจน เหมาะสมของภาษา จำนวน 5 คน คือ

1) รศ.ดร.ฉลอง ชาตธูประชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2) รศ.นิติเดชน์ เติตพุทธ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

3) รศ.ดร.ปัญญา สังขวดี อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

4) นายวิวัฒน์ อ้นน่วม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

5) นายสรปรัชญ์ ไวกสิกรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกลางพิทยาคม

4. นำผลการประเมินแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) คำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อ โดยใช้สูตรค่า IOC (รัตนะ บัวสนธ์, 2540, หน้า 53)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อค่า IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของคำถามกับเนื้อหา โดยเลือกคำถามที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง .96

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนครราชสีมา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 เพื่อขอความอนุเคราะห์ประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้ศึกษาค้นคว้าขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนครราชสีมาถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
4. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา และครูหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งให้ส่งแบบสอบถามคืนภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 72 ชุด ได้รับกลับคืน 72 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาค้นคว้านำแบบสอบถามที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แล้ววิเคราะห์ตามลำดับดังนี้
 - 2.1 หาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า (F-test) แล้วพิจารณาระดับความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (mean)

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่า IOC (Item-objective Congruence) ในการสรุปคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach' Coefficient)

3. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียนโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) และทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe-test)